

Handläggare
Erik Jondelius
Telefon: 08-50812098

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
12 december 2024

Remiss av Motion om att stärka Stockholm som grön kryssningsdestination, KS 2024/916

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/916

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jonas Naddebo (C) på remiss som handlar om att stärka Stockholm som grön kryssningsdestination. Motionären föreslår bland annat att kommunfullmäktige beslutar om att berörda nämnder och bolag tillsammans med Stockholms Hamnar arbetar för att höja attraktiviteten, tryggheten och tillgängligheten vid färje- och kryssningsterminalerna samt längs stråken till/från kollektivtrafik och besöksmål.

Södermalms stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till motionens intention om att förbättra upplevelsen av staden för kryssningsresenärer. Förvaltningen ansvarar för utveckling och förvaltning av parkmark och den parkmark som ligger närmst Masthamnen och Stadsgårdshamnen är naturparkerna Fåfången och Åsöberget, fickparken Varvsbranten och det gröna parkrummet vid korsningen Tegelviksgatan-Folkungagatan. Förvaltningen sköter också grönytor på gatumark och sådana ytor finns längs Folkungagatan, vid Londonviadukten och i korsningen Londonviadukten-Tegelviksslingan.

På Fåfången, Åsöberget och Varvsbranten genomför stadsdelsförvaltningen kontinuerlig skötsel i form av exempelvis slyröjning och tömning av skräpkorgar. I Parkplan Södermalm anges att en trädvårdsplan ska tas fram för Åsöberget och en Träd- och naturvårdsplan för Fåfången. När dessa planer tagits fram finns

bättre och mer långsiktiga förutsättningar för en mer sammanhållen utveckling och en mer effektiv skötsel av områdena.

Stadsdelsförvaltningen konstaterar att flera av motionärens ståndpunkter och förslag går i linje med målbilder och uppdrag i kommunfullmäktiges budget för 2025.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jonas Naddebo (C) på remiss som handlar om att stärka Stockholm som grön kryssningsdestination. Motionen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd bland annat remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Stockholms handelskammare, Tallink Silja Line och Visita Stockholm.

Remisstiden sträcker sig till den 19 december 2024. Motionen bifogas som bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I motionen framför förslagsställaren i huvudsak följande:
Kryssningsfartygen är viktiga för Stockholms besöksnäring, stadens tillväxt och står för en betydande andel av inkomsterna för Stockholms Hamnar. Pandemin följt av Rysslands brutala invasionskrig i Ukraina har medfört stora utmaningar för Östersjön som kryssningsdestination – något som för att Stockholm åter behöver aktivt arbeta för att stärka sin position som ett attraktivt anlop för kryssningstrafiken.

Turister som anländer sjövägen till andra Östersjöhamnar som Tallinn och Warnemünde möts idag av inbjudande och permanenta terminalanläggningar och kollektivtrafik i omedelbar närhet. Majoriteten av våra kryssningsanlop sker i Masthamnen och Frihamnen, där utländska besökares första intryck av Stockholm och Sverige präglas av ogästvänliga och hårdgjorda industrimiljöer.

Att främja turnarounds, där kryssningen påbörjas eller avslutas i Stockholm, ställer högre krav på hamnfaciliteterna men bringar samtidigt staden större turismintäkter i form av hotell- och restaurangbesök då resenärerna stannar längre än över dagen.

Den reguljära färjetrafiken spelar en nyckelroll i Stockholmsregionens varuförsörjning och bidrar med ett kontinuerligt turistflöde året om. För att återväcka intresset för Stockholm på den finländska och baltiska marknaden har Stockholms Hamnar och Visit Stockholm nyligen marknadsfört

staden som resmål. Detta arbete måste fortsätta, och staden behöver öka attraktiviteten, tryggheten och tillgängligheten i områdena kring färjeterminalerna.

Centerpartiet menar att Stockholm behöver ta ett helhetsgrepp om besöksupplevelsen för kryssningsresenärer, och även tillgängliggöra såväl kajtor som hamnfaciliteter för Stockholmsarna året runt. En levande hamn blir ett besöksmål i sig, och höjer den upplevda tryggheten i annars ödsliga delar av innerstaden. Hamnen ska vara ansiktet utåt för staden och spegla Stockholms identitet, hållbarhetsarbete och historia – samt vara en integrerad del av en levande stadsmiljö.

Stadens kajstrategi identifierar stora möjligheter att utnyttja Stockholms kajer bättre. Centerpartiet vill att nuvarande principer från kajstrategin även ska implementeras i hamnområdena för färje- och kryssningstrafiken, eller inkluderas i en ny, mer omfattande kajstrategi.

Mot bakgrund av detta föreslås kommunfullmäktige att besluta:

- Att Stockholms stad i samarbete med Stockholms Hamnar ska verka för permanenta passagerarfaciliteter i anslutning till kryssningskajer i Masthamnen och Frihamnen, samt säkerställa att dessa är tillgängliga för besökare året runt.*
- Att berörda nämnder och bolag tillsammans med Stockholms Hamnar arbetar för att höja attraktiviteten, tryggheten och tillgängligheten vid färje- och kryssningsterminalerna samt längs stråken till/från kollektivtrafik och besöksmål.*
- Att verka för att kajerna i Frihamnen förses med möjlighet till landström genom högspänningsanslutning.*
- Att kajstrategins principer implementeras i fler av stadens offentliga hamnområden.*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 2 december 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Södermalms stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till motionens intention om att förbättra upplevelsen av staden för kryssningsresenärer. Sjöfarten har haft och har en stor betydelse för stadens utveckling.

Inom Södermalms stadsdelsområde lägger kryssningsfartyg till vid Masthamnen och Stadsgårdshamnen. Frihamnen ligger inom

Norra Innerstadens stadsdelsområde. Den del av motionen som berör Frihamnen svarar Norra Innerstaden stadsdelsnämnd och andra berörda remissinstanser lämpligast på.

Stadsdelsförvaltningen ansvarar för utveckling och förvaltning av parkmark. Den parkmark som ligger närmst Masthamnen och Stadsgårdshamnen är naturparkerna Fåfången och Åsöberget, fickparken Varvsbranten och det gröna parkrummet vid korsningen Tegelviksgatan-Folkungagatan. Förvaltningen sköter också grönytor på gatemark och sådana ytor finns längs Folkungagatan, vid Londonviadukten och i korsningen Londonviadukten-Tegelviksslingan, se bilaga 2.

På Fåfången, Åsöberget och Varvsbranten genomför stadsdelsförvaltningen kontinuerlig skötsel i form av exempelvis slyröjning och tömning av skräpkorgar. I Parkplan Södermalm anges att en trädvårdsplan ska tas fram för Åsöberget och en Träd- och naturvårdsplan för Fåfången. När dessa planer tagits fram finns bättre och mer långsiktiga förutsättningar för en mer sammanhållen utveckling och en mer effektiv skötsel av områdena.

Kajstrategin utvecklades av Stockholms Hamnar och trafikkontoret i samarbete med flera av stadens förvaltningar och bolag. Huruvida motionens förslag om att kajstrategins principer ska implementeras i fler av stadens offentliga hamnområden är lämpligt att genomföra, anser förvaltningen att Stockholms Hamnar och trafikkontoret har bäst kunskap att yttra sig om.

I kommunfullmäktiges budget för 2025 finns i kapitlet för Stockholms Hamn AB, (sidorna 357-361), flera meningar och uppdrag som går i linje med motionärens förslag. Nedan är tre exempel:

- *Verksamheten har påverkats väsentligt av pandemin, följderna av kriget i Ukraina och det är av stor vikt att återhämtning och anpassning till nya förhållanden kan ske för fortsatt tillväxt.*
- *Bolagets anläggningar utgör porten till Stockholm för besökarna och det är viktigt att dessa är trygga, tillgängliga och välkomnande.*
- *Bolaget ska implementera åtgärder som gör Stockholms hamnar till hållbar premiumdestination för internationell kryssning, exempelvis genom att vidareutveckla incitamentsmodeller för elanslutning av kryssningsfartyg.*

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att förslaget ger direkta eller indirekta konsekvenser för barn då flera av åtgärderna som föreslås berör

både ung som gammal. I ett eventuellt fortsatt arbete med utveckling av hamnarna för kryssningsfartyg är det viktigt att planera för att utformningen också ska vara trygg och tydlig för barn.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer förslaget som könsneutralt och därför görs ingen vidare jämställdhetsanalys.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Expedieras till
Kommunstyrelsen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Stadsmiljöchef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att stärka Stockholm som grön kryssningsdestination av Jonas Naddebo (C).
2. Bilaga 2. Utklipp ur parkkartan. Gröna ytor närmst Mast- och Stadsgårdshamnen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-11-19
Esther Östin, Stadsmiljöchef	2024-11-19